

la farmaciola

Educació diabetològica

Maria Vila

El diagnòstic d'una malaltia crònica com la diabetis pot produir sovint diverses reaccions, tant pel que fa al mateix pacient, com a la seva família i al seu entorn sociolaboral i escolar. Aquestes reaccions les podem agrupar en els aspectes següents:

- Canvis psicològics o acceptació emocional de la situació de salut personal: problemes per posar-se la insulina fora de casa o por a una hipoglicèmia en públic, etc.

- Canvis professionals o adaptació a les noves incompatibilitats laborals que provoca la diabetis: alguns horaris laborals no faciliten el bon control, dificultats per les possibles repercussions laborals, etc.

- Canvis familiars: reacció dels pares, de la parella, etc.

- Canvis econòmics: tot i viure en un país on l'assistència sanitària és gratuïta, algunes despeses farmacèutiques s'han de pagar.

- Canvis socials generals: restriccions produïdes pels horaris o l'alimentació en les situacions de lleure, d'esport, de treball, etc.

L'educació diabetològica o l'educació terapèutica, en el context de l'educació sanitària, és el procés educatiu mitjançant el qual s'intenta donar als pacients diabètics i als seus familiars els coneixements, les habilitats tècniques, les actituds adients i el suport necessari perquè puguin autoresponsabilitzar-se del control de la seva malaltia, perquè siguin capaços d'integrar el tractament a la vida diària, i prevenir i reconèixer situacions de risc agut i actuar-hi adequadament, així com de millorar el control i l'evolució de la diabetis.

Reconèixer la necessitat que el pacient prengui part activa en la gestió del seu estat de salut és cabdal en qualsevol de les malalties cròniques existents (la diabetis, les malalties respiratòries, les coronàries, l'epilèpsia, l'obesitat...).

La valoració de les necessitats educatives és el primer pas per arribar a elaborar el tipus de programa i pactar els objectius educatius individualitzats adaptats a cada persona. Per fer-ho, tindrem en compte els aspectes psicològics i sociofamiliars, la capacitat d'aprenentatge, els coneixements previs sobre la malaltia, la relació amb el personal sanitari i amb el seu entorn, els hàbits de vida quotidiana, etc.

L'educació del pacient diabètic constitueix una activitat d'equip on intervinem diversos professionals (metges endocrinòlegs, infermera especialitzada, equips d'atenció primària, psicòlegs, mestres, assistents socials, etc.), fet que fa necessària una bona coordinació.

Així, en la consulta d'educació en diabetis fem visites de seguiment dels pacients provinents de les consultes d'endocrinologia o d'altres serveis, per iniciar o reforçar els temes educatius que necessita cada pacient. Hem de pensar que el seguiment de la diabetis, com el de qualsevol malaltia crònica, no s'acaba mai, ja que cal anar valorant i actualitzant els coneixements i aprenentatges adquirits sobre temes educatius (l'alimentació, la hipoglicèmia, el tractament farmacològic, l'autocontrol, la modificació de les dosis d'insulina, les malalties intercurrents, etc.).

A part del seguiment que es fa a l'Hospital, sovint fem desplaçaments a escoles o instituts per fer sessions informatives amb nens i joves. També realitzem sessions col·lectives sobre diabetis per als pacients que estan ingressats i per als familiars, per tal d'aprofitar la seva estada a l'Hospital per ampliar coneixements sobre el tema.

Finalment, cal pensar que, a diferència d'altres intervencions professionals, els resultats de l'educació sanitària no són mai immediats. L'educació diabetològica està associada a una reducció de les hospitalitzacions i de l'assistència als serveis d'urgències, a la prevenció i la reducció de complicacions agudes i pròpies de la malaltia.

Maria Vila
Educadora en diabetis

Entrevista amb Director d'Administració

Sembla mentida que arribés a l'Hospital en any olímpic, perquè no li agrada gens penjar-se medalles. I això ja ens està bé, però potser estareu d'acord en què algun mèrit ha de tenir ser un dels principals gestors dels 5.000 milions de pressupost de l'Hospital i estar al capdavant d'aproximadament 200 professionals de departaments que van de l'anàlisi de gestió a la bugaderia, passant pel manteniment.

Explica'ns la teva trajectòria professional.

Des de molt jove vaig compaginar els estudis amb la feina. He complementat la meua formació mercantil amb d'altres cursos relacionats amb les responsabilitats que he anat assumint en la meua carrera professional, bàsicament els cursos de gestió hospitalària i de control de gestió empresarial. La major part de la meua trajectòria professional s'ha desenvolupat en el sector hospitalari. A primers dels 80 vaig començar a treballar a l'Hospital Comarcal d'Igualada, on vaig estar vuit anys que em van permetre adquirir l'experiència i els coneixements necessaris per arribar a assumir tasques de gestió i comandament. Després vaig estar com a director administratiu a l'Hospital Sant Joan de Déu de Martorell, fins que a principis del 1992 em vaig incorporar a l'Hospital de Granollers.

Per què el sector hospitalari?

No hi ha una raó especial. La vida m'hi va portar, encara que potser hi va influir el fet que en el meu entorn hi havia persones conegudes que treballaven en aquest sector.

No és molt dur estar sempre lluitant contra el dèficit?

Sí, és dur, però crec que pot ser tan enriquidor professionalment com estar tot el dia pensant com invertiràs els beneficis.

(Rialles).

Com et vas trobar quan vas arribar a l'Hospital de Granollers?

De fet, quan hi vaig arribar l'Hospital no era desconegut per a mi, perquè uns anys abans, en l'àmbit administratiu, l'hospital

havia estat capdavanter i era una referència entre els hospitals del seu nivell. Per tant, n'havia sentit a parlar molt. El cert és que quan vaig arribar aquí em vaig adonar que hi havien moltes coses per fer.

Quin va ser el teu primer objectiu com a directiu?

Estructurar tota la informació que hi havia, que era molta, i, quant a la comptabilitat analítica, anar muntant un sistema que ens permeti tenir comptes d'exploració per serveis o unitats, projecte en el qual continuem treballant.

En arribar et vas fer càrrec d'altres departaments, al marge dels propis de la direcció administrativa.

Sí. A més dels departaments clàssics de l'administració, com són Comptabilitat, Facturació i Compres-magatzem, depenien de la direcció administrativa les àrees d'Informàtica, Anàlisi de Gestió, Manteniment i Admissions d'Hospitalització i d'Urgències.

Quins canvis han hagut en aquesta Direcció des de la teua incorporació?

Com a canvis estructurals podem comentar que l'any 1996 vam assumir, ja com a Direcció d'Administració i Serveis, les àrees de cuina, bugaderia i neteja, que havien estat responsabilitat de l'antiga Direcció d'Hostaleria.

Un altre canvi que hi ha hagut en l'últim any és que les admissions d'Hospitalització i Urgències han passat a dependre de la Direcció Mèdica.

També hi ha hagut canvis organitzatius...

Sí. S'han fet reestructuracions